

SAĞLIK İYİ BİR ŞEYDİR!

Ecz. İsmail GÜMRÜKÇÜ
TEB Merkez Heyeti Üyesi

- Neredeyse 21. yüzyıla gireceğiz. Ama ülkemizin sağlık panoraması ne yazık ki yine iyidir. Sağlıksızlık oncasıyla sürüyor...
- Efendim, anlayamadım...
- Ülkemizin sağlık ideolojisi diyorum, yine sağlıksız.
- Sağlık iyidir bir şemdir.
- Hatta hizmet ölçüğinde dünya oranla sınıf değil. Hizmetlilerin onca yüzdeki...
- Aslında ne iyidir etik buraya gelmekle.
- Hersey metalaşmış ve giderek yozlaşmaya başlamış.
- İnsanın böyle değişikliklere hakikaten bütünlük ihtiyaci var.
- Bütçelere bakıyoruz; bir yanda savunmaya ve borç faizlerine yüzde kırklar oranında poyayırlıken, diğer yanda sağlığa ayrılan poy yüzde ikller bilde üçeştiremiyor.
- Hava da çok güzel. Tabii, bütçe konusu da çok önemlidir.

- Halbuki sağlık harcamaları gerek toplam bütçe ödeneklerinden gerekse milli gelirden daha hızlı artırılmak zorunda.
- Bir pillaki daha isteyelim mi?
- Diğer yanda da bu Ülkenin gördüğü en ileri sağlık düzenlemesi olan 224 sayılı yasası ortadan kaldırılarak yerine "Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu" getirildi. Ne ki bu kanun bugüne dek uygulamaya konulmuş değil.
- Arnavut cleri de çok yumuşak olmuştu.
- Zira yeni kaynaklar, fonlar gerekliliğin, finansman gerekliliğin. Oysa bütçeden sağlığa ayrılan paylar giderek azalıyor.
- Finansman konusunda bu yıl çektiğim kadar hiz çektirmemiş.
- Bu kaynakları bugünden bulmanın, yaratmanın olağanlığı bu kez gündeme tanıdık bir sözçüğü getiriliyor ki o da "halkın sırtı" olarak somutlaşıyor.
- Efendim sirt dediniz de, bu pastırma hiz de söylendiği gibi sirt böülümlünden yapılmışa benzemiyor.
- Herşeyden öncümlü bu yasa ile Devletin sağlık örgütlenmesi dışında tutulması öngörülü müştür. Özel sağlık sigorta söylemleri boşuna değildir.
- Özel dershanelerin faydası inkar edilemez dostum. Bizzat kız, bu dersaneler olmasaydı zor girdi Üniversitetyl
- Amaç bellidir; hizmetin üretimi ve sunumunda özel girişim güçlendirilecektir. Ama ya istem! Ya da isteyenler!
- Klimin?
- İkram beklemeyin, salata dan da alını.
- Bu kez hem sistemin maliyetleri yükselecek, hem de sınıfsal ve bölgesel eşitsizlikler olacak. Ve sonuçta bir özelleştirme ekseninde her şey "ne kadar para, o kadar sağlık" anlayışıyla pekişecək... Bu hizmeti Üretenler kazanacak! Alması gerekenler... Sağlık hizmeti bir hakkı, değil mi?
- Şu nezle de hiz çekişmeliyorum... İnsanın yediğinden hiz tad alamaması ne kötü bir şey.
- Aslında temel yanlış sistemden kaynak bulmaktadır.
- İstediğin kadar ilaç kullan...
- Hersey "nereden daha çok kâr ederim" anlayışıyla ıçleşmiş. Koruyucu sağlık hizmetlerinin geri planlara koyması, sağlığın alınır satılır bir meta konumuna getirilmesi hep bu temeldeki yanlıştan beslenmiştir.
- Bakçı köfte de geldi. Bunu da şışmeden yiyeceksin. Haydi buyur!
- Temel mücadele hastalık ideolojisinin aşılıp, yerine sağlık ideolojisini koyma mücadeleşildir.
- Henüz ilk kadehi yarılamadınız bitti! Hızlanın biraz...
- Herseyin metalaşan ve kâr aracı yapan anlayışın yerine, "İnsanın sağlığı doğma ve yaşama hakkını" koymak, temel mücadelenin temel doğrusudur. Bu mücadeleyle vermek de çok onurlu bir işlev.
- Haydi, sağlığa dostum!

KAMU ECZACILARI VE SENDİKALAŞMA

Ecz. Ahmet Reha KARACA
TEB Merkez Heyeti Üyesi

HEMEN hemen her yıl yenil birinci hazırlıkları yapıldıktan sonra kamu eczacının ücretleri ile ilgili çeşitli görüş ve öneriler ortaya atıldı. Pek çok ayrıntılı raporlar ilgili makamlara sunulur, bunlar zaman zaman ilgi görür, seviniriz, zaman de isteğimiz olmaz üzüldürüz.

Kamu eczacılığının sorununu ve işlevini ilgili lillerle anlatılmadıkla başarıımızı ve konunun önemini ayrı bir yazı konusu olarak düşünenek bu yazımızda kamu eczacılarının meslektaşlarının gözardı etmemesi gereken bir konu üzerinde durmaya çalışacağız.

Ülkemiz, memurların grevli toplu sözleşmeli sendika hakkından yoksun olduğu dünyada 8 ülkeden biridir. Bugün, daha dün sömürge zinciri kırın Çad, Dahomey, Sri Lanka, Senegal ve Gabon gibi ülkelerde memurlar sendika hakkını almıştır. Buna rağmen hala bize, birakin sendikalAŞmayı 1982 Anayasası kamu çalışanlarının dernek tıplı örgütlenmelerini bili en gellemektedir.

Temmuz 1978 de 130 dan fazla Ülkenin katılımıyla toplanan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nun 64. Genel Kurulunda ise tüm kamu görevlileri sendika hakkının tanınması kabul edildi. Türkiye'den toplantıya katılan hükümet ve Türk İşçi temsilciler de olumlu oyla karara katıldılar. Aradan geçen 10 yıl içinde ülkemizde kamu çalışanlarının demokratik talepleri çok geri planlara atıldı.

Toplumumuzda çalışanlar üretme katılımlarına bağlı olarak kol ve kafa çalışanları, ücretlilerin bağlılığından belli olabilir. Bizer üretme doğrudan doğruya bağlı olmayan kesimler yanı sağlık personeli (hekimler, eczacılar, sağlık elemanları vb.) azımsanamayacak ücretli çalışanların bir bölümünü oluştururuz. Günümüzde teknik kapitalizm her türlü emeği ücretli emeğe dönüştürme sürecini hızlandırmıştır. Bunu yaparken de öndeği en önemlili engellisi işçi sınıfının ve ücretlilerin örgütlenmesi olarak görülmektedir. Bilindiği gibi hak arama kavgasının ilk sınıfı toplum "İkinci Komünal" toplumundan hemen sonra başladığını kolayca hatırlayabiliyoruz. Mesleki örgütlenmeler ile ilgili ilk bilgiler M.O. ye kadar uzanmaktadır. **Ortaçağda ve Osmanlılarda** mesleki örgütlenme biçimleri lontcalardır. **Cumhuriyet döneminde** ise lontcaların yerini meslek kuruluşları aldı.

Günümüzde de eczacı odaları lonta tipi çikar birliği ilkesinin amaçlandığı meslek kuruluşlarıdır. Lontcalarda olduğu gibi bu durum yaşalarla belirlenmiştir. 6643 sayılı yasa eczacı odalarının daha çok serbest eczane koşullarına göre düzenlenmesini vurgulamaktadır, bu nedenle eczacı odalarının sendika görevini görmesi söz konusu değildir.

Ülkemizin son 20 yıllık geçmişine bakacak olursak 1960 li yıllarda grevli toplu sözleşme hakkı bulunmamış, dernekten pek farklı olmayan "memur sendikaları" deneyiminin yaşandığını görüyoruz. Örneğin; **Öğretmenler Sendikası (TOS), Teknik Elemanlar Sendikası (TEK-**

SEN), Türk Hekimler Sendikası vb. gibi. Bölümme o düzeyde iddiyi oynı meslekten olanlar bile tek örgütte toplanamamıştır.

Sonuçta güçsüz memur sendikalarının oluşturduğu sendika enflasyonu, grevli toplu sözleşme hakkının alınamaması, memurların bu kadar çok sendikaya karışın örütülenmemiş ortaya çıktı ve 12 Mart 1971 Askeri Darbesi ile bu sendikalar kapatıldı. Örgütü olmadığı için de memur sendikalarının kapatılmasına hizbir karşı koyus olmadı.

Türkiye'de en yoğun mesleki örgütlenmeler 1970 li yıllarda yaşandı. Bunların bir kısmı dernekler yasası ile, bir kısmı da özel yasalar ile kurulmuşlardır. Odaların biraz önce de belirliliğinde gibi görev olanları, yetkilileri belirlenmiş, meslekten olanların tümünü kapsamına almaktadırlar. Dernek biçiminde olanlar ise **Kamu Eczacıları Derneği, Tüm Sağlık Elemanları Derneği (TUS-DER), Tüm Asistanlar Derneği (TUMAS)** vb. olmak üzere pek çok iddi. Bunlar da 12 Eylül askeri harekatı ile kapatıldılar.

Bugün ise memur örgütlenmesine 1982 Anayasası engel oluşturmaktadır. Aynı iş konuda çalışan sağlık personelinin tek bir örgüt altında sendikalAŞması doğru örgütlenme modelidir. Kamu eczacısı meslektaşlarımızın katılıcı ekonomik ve demokratik haklarının kazanılması grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklarının kazanımında yatkınlıkta. Bunun yolu da demokrasi mücadeleşine omuz vermektenten geçer.